

Közös vélemény az EK modell rendelkezésekkel összhangban lévő „szerződéses rendelkezések”-nek egy együttműködési eljárás során való elfogadásáról.

Elfogadva: 2014. november 26.¹

I. Bevezetés.

A 95/46/EK Irányelv 26.2 bekezdése felhatalmazza a vállalkozásokat, hogy szerződéses rendelkezéseket használjanak abból a célból, hogy megfelelően biztosítsák a személyes adatok továbbítását az EU területén kívüli országokba. Ennek érdekében az Európai Bizottság már három döntést hozott a szabványos szerződéses rendelkezésekről, melyek közül kettő az adatkezelőktől az adatkezelőkhöz irányuló adattovábbítást szabályozza, egy pedig az adatkezelőktől az adatfeldolgozókhöz irányuló adattovábbítást.

Egyes helyzetekben a tagállam egy másik tagállamba olykor ugyanolyan jellegű adattovábbítást indítanak. Egyes vállalkozáscsoportok vagy adatrendszerek például az EGT területén kívül centralizálódnak, és, következésképpen, ugyanazokat a szerződéses rendelkezéseket alkalmazzák, mint az EU tagállamokbeli alvállalkozóik.

Több tagállamban az ad hoc szerződések esetében nincs szükség felhatalmazásra. Ha ugyanis egy szerződése összhangban van a szabványos szerződéses rendelkezésekkel, úgy az adatok továbbításra vonatkozó felhatalmazások száma, a belső jogszabályoktól függően, csökkenthető.

A vállalkozások szerződéseinek többsége jogilag az adatok határátlépő továbbítására vonatkozik, és vagy a szabványos szerződéses rendelkezéseket tartalmazza, vagy néhány azoktól eltérő további rendelkezést. Ezek az eltérések azonban nem gyakorolnak hatást az EU Bizottsága által elfogadott szerződések „összhangjára”.

Efféle helyzetekben különböző adatvédelmi hatóságok feladata lehet ugyanannak a szerződésnek az elemzése annak megállapítása céljából, hogy az megfelel-e a modell rendelkezéseknek. Fennáll azonban a kockázata annak, hogy a hatóságok eltérő következtetésekre jutnak.

Ebben a dokumentumban a 29. cikk szerinti Munkacsoport olyan eljárást hoz létre, amely képessé teszi a vállalkozásokat arra, hogy egyes tagállamokban azonos szerződéses rendelkezéseket alkalmazzanak (amelyek némileg eltérő további rendelkezéseket tartalmazhatnak) abból a célból, hogy egyes EU tagállamokból a határon túlra irányuló adatáramlás tekintetében az illetékes adatvédelmi hatóságok koordinált döntést hozzanak, és eldönthessék, hogy a szerződés még mindig összhangban van a szabványos szerződéses rendelkezésekkel.

¹ A dokumentumot a 29. cikk szerinti Munkacsoport készítette, amely a 95/46/EK Irányelv 29. cikkének rendelkezése alapján jött létre. Feladata a személyes adatok és a magánélet védelme. Feladatait a 95/46/EK Irányelv 30. cikke és a 2002./58/RK Irányelv 25. cikke határozza meg. Titkárságának feladatait az Európai Bizottság Alapvető Jogok és az Unió Polgárság Jogérvényesítési Főigazgatóságának C Igazgatósága látja el. Címe: B-1049 Brussels, Belgium, Office No MO-59 02/013. Internet: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm. A dokumentumot Könyves Tóth Pál fordította. Angol nyelven olvasható: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/index_en.htm.

II. Az eljárás

A. Az eljárás indítása.

A vállalkozás meg akarja tudni, hogy szerződésai összhangban vannak-e az Európai Bizottság által elfogadott modell szerződésekkel, ami tiszteletben tartja az adatalanyok alapvető jogait és szabadságait.

Ebben az esetben a vállalkozás felkéri azt az adatvédelmi hatóságot, amelyről úgy tudja, hogy fel van hatalmazva arra, hogy megindítson egy, az EU-ban szokásos együttműködési eljárást, mely eljárásnak az a célja, hogy a szerződésről közös álláspontot kapjon, miszerint a javasolt szerződés összhangban van a szabványos szerződéses rendelkezésekkel.

A vállalkozás ezt követően a szerződés másolatát, levélben és elektronikus formában is, megküldi az illetékes hatóságnak, megjelölve a fel használt modell szerződések referencia számát is, továbbá világosan jelezve azt is, hogy milyen eltérések és további rendelkezések vannak a szerződésének tervezetében. A vállalkozásnak egy listát is össze kell állítania azokról az EGT országokról, amelyekből az adatok továbbítását indítja.

Az adatvédelmi hatóságok szabadon eldönthetik, hogy, a körülményeket tekintve, az együttműködési eljárás megfelelő-e vagy nem (például ha a további rendelkezések nem adatvédelmi vonatkozásúak).

A vezető adatvédelmi hatóságot a tagállamok azon illetékes hatóságai közül kell kiválasztani, amelyekből az adatok továbbítását indítják. A adatokat továbbító vállalkozás javasolja a vezető hatóságnak, hogy indítsa meg az együttműködési eljárást az ebben a dokumentumban foglalt kritériumok szerint. A vállalkozásnak indokolnia kell, miért éppen ezt a hatóságot tekinti vezető hatóságnak.

A kérelmező vállalkozáscsoportnak meg kell indokolnia, hogy a vonatkozó kritériumok szerint miért éppen ezt a hatóságot választotta ki vezető hatóságnak. E kritériumok:

- a. annak a helynek a megnevezése, amely a szerződéses rendelkezéseknek megfelel, és ahol azokat kidolgozták;
- b. annak a helynek a megnevezése, ahol a legtöbb döntést hozzák az adatok feldolgozásáról és céljairól;
- c. annak a helynek a megnevezése (a menedzsment funkciók, az adminisztratív terhek stb. figyelembe vételével), ahol a szerződéses rendelkezések alkalmazzák és alkalmazásukat kikényszerítik;
- d. az az EU tagállam, ahonnan a legtöbb adattovábbítást indítják az EGT-én kívülre;
- e. azon csoport európai központjainak vagy a csoporton belüli vállalkozása megnevezése, amely átruházott adatvédelmi felelősséggel rendelkezik .

Ezek a lehetséges döntő tényezők azonban nem formális kritériumok. Az adatvédelmi hatóságok eldönthetik, melyik az a hatóság, amely ténylegesen valamennyiük közül a legjobb. s így vezető hatóságnak választható. Az adatvédelmi hatóságok minden esetre eldönthetik, hogy az adattovábbításról melyik hatóságnak kell dönteni, s ez nem ugyanaz a hatóság, amelyhez a vállalkozás fordult, például azért, mert a kérelmekkel túl van terhelve. Ebben az esetben a 29. cikk szerinti Munkacsoport elnöksége a kérelmet másik hatóság hatáskörébe utalja.

Ez a hatóság a kérelmezőnek két héten belül válaszol, megjelölve azokat a körülményeket, hogy az együttműködési eljárás megfelelő-e vagy sem (pl. ha a további rendelkezések nem magánéletvédelmi vonatkozásúak), és az eljárást lefolytató vezető hatóság vezetőként való kijelölését elfogadja .

Ha egy adatvédelmi hatóság vezető hatóságként való kiválasztását elfogadja, úgy erről minden illetékes hatóságot értesít, pl. azokat, melyek országaiból az adattovábbítást indítják, és megnevezik a javasolt felülvizsgálati hatóságokat is . Egy másik illetéke hatóságot arra kérnek fel, hogy kifogásolja és sorolja fel mindazokat az okokat, melyek alapján a vezető hatóságot megválasztani javasolják, és azt egyúttal arra is kérik, hogy vállalja el a felülvizsgálati hatóság szerepét is.

A vezető adatvédelmi hatóság elemzi, hogy a javasolt szerződés összhangban van-e a modell rendelkezésekkel.

B. Az EU együttműködési eljárása.

1. A felülvizsgálati eljárás a kölcsönös elismerés tükrében.

A kölcsönös elismerés rendszere, amely hasonló a javasolt BCR rendszeréhez, megkezdheti működését, és az adatvédelmi hatóságok szabadon eldönthetik, hogy részt vesznek-e benne vagy sem.

A szerződéses rendelkezések földrajzi hatóköre esetről-esetre különböző lehet. Az adattovábbítás olykor csak néhány tagállamból indítható és azokból a EGT országokból, ahol a szerződést használják, bár ez nem lényeges feltétel. Más esetekben minden tagállamban ugyanazokat a szerződéseket használják.

A BCR eljárás számára jelenleg létező felülvizsgálati eljárás megfelelően biztosítja az összhangot és a szakértelem cseréjét is. Ezért, ha tíz vagy több országból továbbítanak adatokat, két adatvédelmi hatóságnak kell felülvizsgálóként működni (1 vezetőnek és 2 társfelülvizsgálónak). Ha a szerződést tíznél kisebb számú országban használják, csak egy hatóságnak kell felülvizsgálóként működni.

Ha néhány tagállamban egy vállalkozás először továbbít adatokat, de később (pl. amikor az együttműködési eljárás véget ér), a szerződésének a földrajzi területét kibővíti, más illetékes adatvédelmi hatóságok szabadon dönthetik el, hogy a szerződés megfelel-e a vele szemben állított követelményeknek, de, természetesen, nem kell részt venniük abban az együttműködési eljárásban, melynek nem felei.

Ha a vezető hatóság úgy véli, hogy a javasolt szerződés összhangban van a modell rendelkezéssel (pl. ha a kérelmező megfelelőnek találta neki megküldött megjegyzések mindegyikét), egy tervezetben ad hangot a javasolt szerződésről alkotott véleményének, s azt, levélben, egy hónapon belül megküldi a társ felülvizsgálónak, mely időtartam csak kivételes körülmények esetén hosszabbítható meg. A társ felülvizsgáló a véleményét a többi társfelülvizsgálónak is megküldi, s ha arra adott idő elmúltával nem válaszolnak, hogy azt elfogadottnak kell tekinteni.

Ha az adatvédelmi hatóság a felkérést elfogadja, erről minden illetékes hatóságot értesíteni kell (pl. azokat a hatóságokat, amelyekből az adatokat továbbítják), és meg kell nevezni a javasolt felülvizsgáló hatóságokat is. Más illetékes hatóságokat fel kell kérni arra, hogy két héten belül indokolják meg, miért szükséges a megjelölt hatóságot felelős hatóságnak

kijelölni, a javasolt felülvizsgáló hatóságoknak pedig jelezniük kell, egyetértenek-e azzal, hogy ilyenként működjenek. A vezető hatóságnak meg kell vizsgálnia, hogy a javasolt szerződés összhangban van-e a modell rendelkezésekkel vagy sem.

2. Az illetékes adatvédelmi hatóságok együttműködése.

A kölcsönös elismerést felülvizsgáló eljárás végeztével a levéltervezetet, az elemzést és a szerződés tervezetét meg kell küldeni a többi illetékes adatvédelmi hatóságoknak. Ha a hatóság részt vesz a kölcsönös elismerési eljárásban csak azt kell elismernie, hogy a dokumentációt megkapta, és, ha a levéltervezetben jelezték, hogy a javasolt szerződés összhangban van a szabványos szerződéses rendelkezésekkel, úgy véleményét, ahogyan azt a jogszabályok előírják, továbbítja saját országának engedélyét, felhatalmazását vagy pozitív javaslatát annak a testületnek, amely ezt a felhatalmazást megadta.

Azok az adatvédelmi hatóságok, amelyek nem vesznek részt az elismerési eljárásban, egy hónapon belül, melyet csak kivételesen lehet meghosszabbítani, megjegyzéseket fűznek a levéltervezethez. Ha az adott idő elteltével a hatóságoktól nem érkezik válasz, úgy fel kell tételezni, hogy a levélben foglaltakat elfogadták.

3. Az együttműködési eljárás befejezése.

Amikor a vezető adatvédelmi hatóság jelzi, hogy az EU együttműködési eljárást befejezte (és a felülvizsgálók és a kölcsönös elismerési eljárásban részt vevő hatóságok ezt egy levéltervezetben kifejezték), a vezető hatóság aláírja a levelet, és, jelezvén hogy a javasolt szerződés összhangban van a vonatkozó szabványos szerződéses rendelkezésekkel, megküldi a levelet a vállalkozásoknak. A levélbe jelzik, hogy az EU együttműködési eljárás befejeződött, és a vállalkozások a szükséges felhatalmazásért az illetékes testületekhez fordulhatnak, vagy azt kérik, hogy az együttműködési eljárás pozitív eredményét az adatvédelmi hatóságok bocsássák saját hatóságaihoz a szerződéses rendelkezések általuk való alkalmazása végett, és adjanak pozitív tanácsokat annak a testületnek, amely a felhatalmazásokat kiadja.

4. Az adatvédelmi hatóságok további szerepe.

A döntésük a modell rendelkezésekkel való összhangra vonatkozik. Ez nem zárja ki, hogy a belföldi hatóságoktól további engedélyekre és felhatalmazásokra van szükség.

Ha az engedélyekre és felhatalmazásokra jogilag van szükség, úgy a belföldi adatvédelmi hatóságok elemezhetik a függelékeket, és különöse az adattovábbítás meghatározását abból a célból, hogy megfelelnek-e a vonatkozó belföldi jogszabályoknak vagy sem.
